

YTTRANDE
2018-10-15

Dnr O 4-2018

Institution som begärt yttrande

Lunds universitet
Box 117
221 00 Lund

Bakgrund

Lunds universitet har genom en skrivelse som inkom den 1 februari 2018 begärt yttrande från Expertgruppen för oredlighet i forskning vid Centrala etikprövningsnämnden. I skrivelsen hänvisas till anklagelser från [REDACTED] mot den vetenskapliga artikeln "Using machine learning to detect events in eye-tracking data", av författarna [REDACTED] och [REDACTED] och [REDACTED] är anställda vid Lunds universitet och omfattas därför av denna anmälan.

I sin anmälan, som inkom till Lunds universitet den 9 januari 2018, hävdar [REDACTED] att den efterbehandling av data som beskrivs i publikationen inte har applicerats och att publikationen därför felaktigt beskriver vad som genomförts beträffande efterbehandling.

Artikeln beskriver en metodutveckling för att kunna använda algoritmer och automatisk analys av data från ögonrörelser i stället för mycket tidskrävande manuella analyser. Ett kritiskt steg är att kunna identifiera vilka signaler som härrör från signifikanta ögonrörelser. Detta steg implementeras i en så kallad efter-behandling (postprocessing). Det är beskrivningen av detta steg i publikationen som [REDACTED] hävdar utgör oredlighet i forskning.

Nämnden för utredning av oredlighet i forskning vid universitetet har fått yttranden från [REDACTED] (2018-01-11) och från [REDACTED] (2018-01-18) samt från [REDACTED] (2018-01-25), [REDACTED] (2018-01-29) och ytterligare ett från [REDACTED] (2018-01-30).

Publikationen accepterades och publicerades av tidskriften Behavior Research Methods den 23 februari 2017. [REDACTED] har den 21 december 2017 skrivit till tidskriftens redaktör och anmält sin uppfattning att artikeln uppvisar tecken på oredlighet i forskning.

I tiden mellan publikation av ifrågavarande artikel och anmälan till tidskriften från [REDACTED] har denne själv publicerat en artikel. [REDACTED] har då fått en refereerapport som

han har dragit slutsatsen kommit från en av författarna till den artikel han senare själv anmäler. [REDACTED] svarar den vetenskaplige granskaren vad gäller de punkter som påpekats i hans publikation. Ytterligare ett åsiktsutbyte mellan [REDACTED] och granskaren sker innan [REDACTED] kontakter tidskriftens redaktör och anmäler [REDACTED] et al. för misstänkt oredlighet i forskning. [REDACTED] anmäler också till tidskriften att granskaren, som han antar är [REDACTED], har överskridit sina befogenheter som granskare av en vetenskaplig artikel i tidskriften.

Expertgruppen har den 26 april 2018 beslutat att tillsätta professor Joakim Jaldén, Kungliga Tekniska Högskolan, att som sakkunnig granska ärendet. Joakim Jaldén har den 20 augusti 2018 deltagit i Expertgruppens sammanträde, varvid hans rapport överlämnades. [REDACTED] och [REDACTED] har liksom anmälaren [REDACTED] [REDACTED] getts möjlighet att kommentera Joakim Jaldéns rapport och de har samtliga inkommit med repliker. Joakim Jaldén har därefter lämnat sina kommentarer på de tre replikerna.

Expertgruppens bedömning

Den ifrågasatta artikeln beskriver en kombination av metodutveckling med algoritmer och automatisk datorinlärning som kan appliceras på eye-tracking data för att identifiera signifikanta ögonrörelser. Huvudarbetet och den föreliggande anmälan rör enligt Expertgruppens bedömning metodutveckling och framförallt efterbehandling av data.

Joakim Jaldén har utförligt gått igenom de argument som framförts mot den publicerade artikeln och den diskussion som förts mellan [REDACTED] och [REDACTED]. Joakim Jaldéns slutsatser är att den efterbehandling som [REDACTED] hävdar har genomförts inte är tydligt beskriven för läsaren, och att det även finns vissa brister i hur den har implementerats. I anmälan från [REDACTED] [REDACTED] hävdas att de anmälda författarna i själva verket skulle ha avstått från att implementera efterbehandling. Joakim Jaldén påpekar att det skulle ha resulterat i ett sämre resultat och anser det därför osannolikt att författarna, så som [REDACTED] hävdar, avsiktligt skulle ha avstått från efterbehandling av data.

Joakim Jaldén påpekar att det finns skäl att kritisera de anmälda för att de inte säkrat ursprungliga träningsdata som istället gått förlorade vid en hårddiskkrasch. Expertgruppen delar Joakim Jaldéns uppfattning att underlåtenheten utgör ett avsteg från god vetenskaplig sed, men inte är allvarlig nog för att anses utgöra oredlighet i forskning.

Expertgruppen anser att Joakims Jaldéns genomgång av anmälan och artikelns innehåll är noggrann och tydlig. Expertgruppen delar Joakim Jaldéns slutsatser. Expertgruppen menar vidare att mycket av den diskussion som förts mellan [REDACTED] och [REDACTED] och även den för anmälan relevanta diskussionen mellan [REDACTED] och tidskriftens granskare ska betraktas som inomvetenskapliga diskussioner.

Mot bakgrund av ovan angivna omständigheter anser Expertgruppen att det saknas grund för att påstå att [REDACTED] och [REDACTED] gjort sig skyldiga till vetenskaplig oredlighet.

Ärendet är därmed slutbehandlat från Expertgruppens sida.

Detta yttrande har beslutats av Lena Berke, ordförande, Lena Halldenius, Jack Lysholm, Elisabeth Rachlew, Ulrik Ringborg, Karin Sporre och Elin Wihlborg. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har dessutom närvarat ersättarna Jerry Eriksson, Aleksander Giwerzman, Holger Luthman, Christina Moberg och Ann-Charlotte Smedler, kanslichefen Jörgen Svidén samt administrativa sekreteraren Eva Kaaman Modig.

För Expertgruppen för oredlighet i forskning

Lena Berke